

انجمن هدایت رفتاری و اجتماعی «امان»

أمان
الجمعية اللبنانية للتربية والتأهيل

**گزارشی از تحقیقات به دست آمده در مورد وضعیت خانواده در لبنان
بین سال‌های: 2018 – 2022**

بخش تحقیقات: شباط 2022

فهرست مطالب:

- 2 پیش‌گفتار گزارش:
- 5 بخش اول: تشکیل خانواده:
- 5 یک: ازدواج های ثبت شده به تفکیک مناطق مختلف، طی سال های 2018-2022
- 6 دو: میانگین سن ازدواج
- 7 سه: درصد مجردی به تفکیک مناطق
- 10 بخش دوم: مطالب به دست آورده شده در مورد میانگین جمعیت خانواده
- 10 یک: در صدی زاد و ولد در مناطق مختلف لبنان، طی سال های 2018-2022
- 11 دو: تعداد افراد خانواده
- 12 بخش سوم: روابط خانوادگی و فروپاشی خانواده
- 12 یک: روابط خانوادگی بین دو همسر
- 12 دو: نقش تربیتی والدین و رابطه آنان با فرزندان
- 13 سه: فروپاشی خانواده: تعداد پرونده های طلاق ثبت شده
- 17 بندهای اساسی

باسمه تعالی

پیش‌گفتار گزارش:

با توجه به نقش آمار در ارائه شاخص‌هایی که خط مشی پژوهشگر را مشخص کرده و او را در اجرای تحقیقات در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و غیره هدایت می‌نماید، این مرکز نیز با استناد به منابع و آمارهای علمی، گزارش خود را با موضوع خانواده مورد بحث و تحقیق قرار داده است.

1- منابع مورد استفاده:

منابع داخلی:

- طلاق در میان مسلمانان شیعه در سال‌های: 2000-2010، بررسی واقعیت این پدیده و پیامدهای آن از طریق پیگیری سوابق دادگاه‌ها و با استناد به نمونه‌هایی از افراد طلاق‌گرفته.
- به دست آوردن اطلاعاتی در مورد طلاق‌های رخ داده بین سال‌های 2011-2017: از طریق اطلاعات موجود در سوابق دادگاه‌های شرعی جعفری بیروت (به روز رسانی داده‌های مربوط به حالت‌های طلاق که قبلاً رخ داده است).
- کیفیت روابط خانوادگی در داخل خانواده‌هایی که پدران در حزب‌الله مشغول به کارند.
- بررسی روندهای فرهنگی و اجتماعی دانشجویان دانشگاه‌های لبنان.
- بررسی روندهای رفتاری و ارزشی دانش‌آموزان مرحله‌ی دبیرستانی در لبنان.
- بررسی واقعیت فعالیت‌های داوطلبانه در جامعه لبنان و میزان اثربخشی آن.
- نظرسنجی در مورد استفاده نوجوانان از اینترنت.
- اجرای تحقیقی در راستای مدیریت صحیح خانواده در لبنان.

منابع خارجی:

- اداره کل سراسری آمار کشور. از طریق این اداره کل می‌توان آمار دقیقی در مورد وضعیت کارگران لبنانی و روش معیشتی آنان در بین سال‌های: 2018-2019 را به دست آورد.
- سازمان ثبت احوال کشور لبنان. جهت جمع‌آوری اطلاعات و آمار مورد نظر.

<https://www.dgcs.gov.lb/arabic/statistics-map?y=2020>

- استفاده از تحقیقات انجام شده در راستای به روز رسانی تحقیقات اداره کل سراسری آمار کشور.
- استناد به پژوهشی که در مورد جوانان در مناطق محروم نشین لبنان انجام شده است با عنوان "میزان مشارکت جوانان در فضای مجازی، و پیامدهای گوناگون آن که آیا آنان فعالیت‌های مثبتی دارند و یا با استفاده نادرست با نتایج منفی آن روبرو می‌باشند همچون: افسردگی، منزوی شدن"

2- روش تهیه گزارش:

- بهره گرفتن از مهمترین نتیجه‌های به دست آمده در مورد خانواده از مجموعه تحقیقات و اطلاعاتی که پیشتر توسط این مرکز انجام گردیده است.
- بررسی گزارش‌های صادره از مراکز قضایی و بهزیستی رسمی و دانلود داده‌ها و اطلاعات منابع مربوطه. همچنین استناد به داده‌های منتشر شده در وبسایت رسمی سازمان ثبت احوال، تعداد متولدین و تعداد فوتی‌های ثبت شده، تعداد ازدواج و طلاق مربوط به هر منطقه از سال 2018 تا سال 2022 مورد بحث و تحقیق قرار گرفته است. سپس این داده‌ها وارد برنامه SPSS شده تا از نظر شناسایی تغییرات درصدی طی این سال‌ها و تفاوت بین مناطق مختلف مورد پردازش آماری قرار گیرد (بعلبک، هرمل، بنت جبیل، نبطیه، صور، بعدا). این مناطق به این دلیل انتخاب شدند که شیعیان اکثریت آنها را تشکیل می‌دهند. همچنین تعدادی از مناطق دیگر لبنان به‌منظور تعیین برخی از تفاوت‌های جمعیت‌شناختی، مورد بررسی قرار گرفت.

3- بخش‌های گزارش:

گزارش به چند بخش تقسیم شد:

- بخش تشکیل خانواده، در این محور تعداد ازدواج‌های ثبت شده در مناطقی که اکثریت مردم شیعه هستند، در یک دوره پنج ساله (2018-2022) و همچنین میانگین سن ازدواج و درصد مجردی بر حسب جنسیت مورد بررسی قرار گرفته است.

- بخش جمع‌آوری اطلاعات در مورد جمعیت‌شناختی، که شامل میزان زاد و ولد و میانگین تعداد خانواده در مناطق شیعه نشین در یک دوره پنج ساله می‌باشد.

4- بخش کانون روابط خانوادگی و فروپاشی خانواده که تعداد پرونده‌های طلاق ثبت شده از سال 2018 لغایت 2022 را مرور کرده و به درصدی تعداد طلاق با تعداد ازدواج‌های حاصله در مناطق با اکثریت شیعه از سال 2009 لغایت 2022 پرداخته است.¹

بدین‌صورت شاخص‌های کلی تا حدی تکمیل می‌شود که ما را قادر می‌سازد ویژگی‌های واقعیت اجتماعی مربوط به خانواده را در لبنان، بویژه در مناطق با اکثریت شیعه‌نشین را ترسیم نمائیم و همچنین می‌توان با بهره‌گیری از مباحث موجود در گزارش پیوست در مورد به‌روزرسانی تعداد طلاق که شامل اطلاعاتی در مورد طلاق در بین شیعیان از سال 2011 تا سال 2017 می‌باشد و با استناد به پرونده‌های موجود در دادگاه‌های شرع ویژه شیعیان در بیروت صورت گرفته است، تصویر واضح‌تری ارائه نمائیم.

لازم به ذکر است میانگین تعداد ازدواج و طلاق ثبت شده در دادگاه‌های شرعی و تعداد موجود در اداره ثبت احوال تفاوت‌هایی وجود دارد. بطور مثال، عقد ازدواج معمولاً در اداره ثبت احوال ثبت نمی‌شود، در حالی که با میزان بالاتری در دادگاه‌ها ثبت می‌شود. به همین ترتیب، مراحل ثبت مراحل طلاق برای انتقال به ادارات رسمی زمان بیشتری نیاز دارد. لذا تعداد جمع‌آوری شده از دادگاه‌های شرعی نسبت به اداره ثبت احوال دقیق‌تر است.

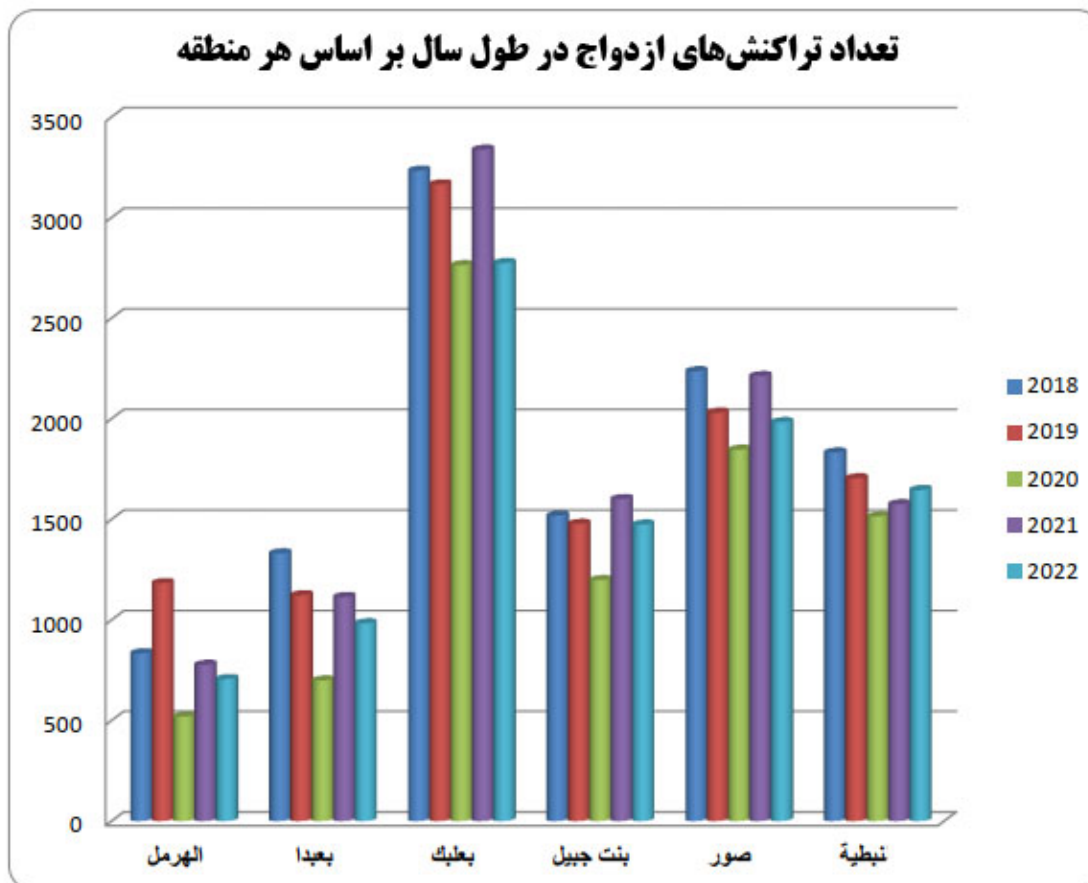
از آنجایی که ما این تعداد را در یک برهه‌ی زمانی معینی دنبال کرده تا بتوان میزان افزایش یا کاهش را دنبال کنیم، لذا این تفاوت‌ها تأثیر قابل‌توجهی بر این میزان نداشته، مگر در مواردی که مشکلات اداری در برخی از مناطق در ارتباط با ادارات وابسته به سازمان ثبت احوال وجود داشته

¹ قابل ذکر است در سال 2020 و به دلیل شیوع سویه همه‌گیری کرونا و متوقف شدن کلیه مراکز دولتی از جمله مراکز بهداشت عمومی یک استثنا در روند انجام تحقیقات رخ داد و در چنین شرایطی کلیه تراکنش‌ها و ثبت آن در سازمان ثبت احوال به طور خودکار کاهش پیدا کرد.

باشد. این امر به صورت افزایش یا کاهش ظاهر که در برخی از مناطق در سال‌های معینی خارج از بافت به نظر می‌رسد.

بخش اول: تشکیل خانواده

ازدواج‌های ثبت شده بر اساس مناطق و طی سال‌های: 2022-2018

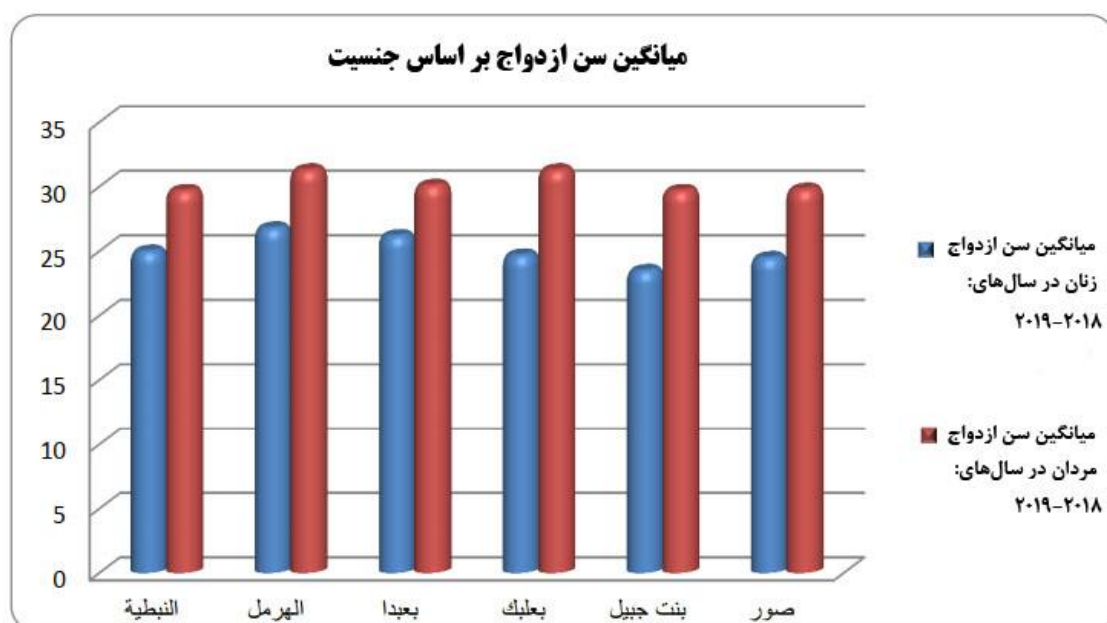
نمودار 1: تعداد تراکنش‌های ازدواج در طول سال بر اساس هر منطقه

این شکل نشانده آن است که جنبش ازدواج رو به کاهش می‌باشد. و اگر نابرابری رخ داده بین سال‌های 2020 و 2021 که باعث کاهش ازدواج در دوران سویه کرونا شد و سپس روال طبیعی خود را در سال 2021 بدست آورد را نادیده بگیریم، ملاحظه می‌شود که تعداد ازدواج‌های ثبت شده در سال 2022 در همه مناطق کمتر از تعدادی است که در سال 2019 ثبت شده است و به نظر می‌رسد این کاهش در مناطق بعلبک و بعدا و پس از آن در منطقه صور بیشترین کاهش را داشته است.

میانگین سن ازدواج

مقصود از میانگین سن ازدواج همان میانگین مدت طی شده هر فردی است که قبل از سن 50 سال ازدواج کرده است. و این یک شاخص است که شامل وضعیت تأهل مردان و زنان در سنین 15 تا 54 سال هنگام سرشماری یا بررسی در نظر گرفته شده است.

و میانگین سن ازدواج زنان در سال: 2018-2019؛ **25.6** و میانگین سن ازدواج مردان در سال: 2018-2019؛ **30.7** بوده است.

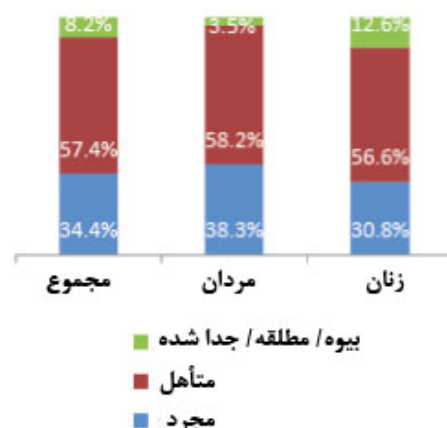
نمودار 2: میانگین سن ازدواج بر اساس جنسیت

این مبحث به تعداد مندرج شده در گزارش صادره از سوی «سازمان نظرسنجی نیروی‌های کارگر در سال‌های 2018-2019» اشاره کرده است، زیرا این داده‌ها تا سال 2022 به روز نشده بوده و از آنجایی که موضوع مورد تحقیق میانگین سن ازدواج است، یادآوری می‌شود که این میانگین در عرض دو الی سه سال تغییر قابل توجهی نخواهد داشت و نیاز به سال‌های زیادی دارد تا تغییر ریشه‌ای داشته باشد.

میزان تجرد به تفکیک مناطق:

منطقه نبطیه:

نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

بیش از نیمی از جمعیت شهر نبطیه (۵۷,۴ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که (۳۴,۴ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۶,۶ درصد) بوده که تا حدی کمتر از میزان ازدواج مردان می‌باشد (۵۸,۲ درصد). همچنین تعداد زنان مجرد (۳۰,۸ درصد) کمتر از تعداد مردان مجرد (۳۸,۳ درصد) می‌باشد. قابل توجه است که میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۲,۶ درصد) سه برابر بیشتر از میزان مربوط به مردان (۳,۵ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

منطقه بنت جبیل:

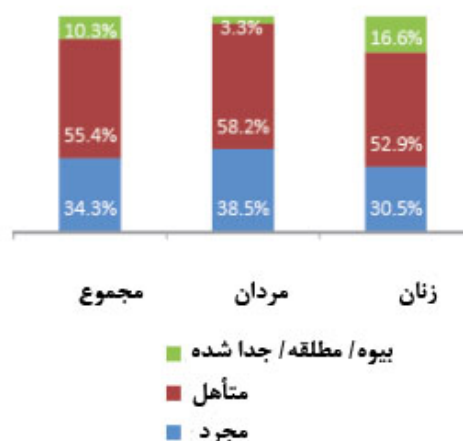
نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

بیش از نیمی از جمعیت شهر بنت جبیل (۵۵,۴ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که ثلث آنان (۳۴,۳ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۲,۹ درصد) بوده که کمتر از میزان ازدواج مردان (۵۸,۲ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد زنان مجرد (۳۰,۵ درصد) کمتر از تعداد مردان مجرد (۳۸,۵ درصد) است. قابل توجه است که میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۶,۶ درصد) که پنج برابر بیشتر از میزان مربوط به مردان (۳,۳ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

منطقه صور:

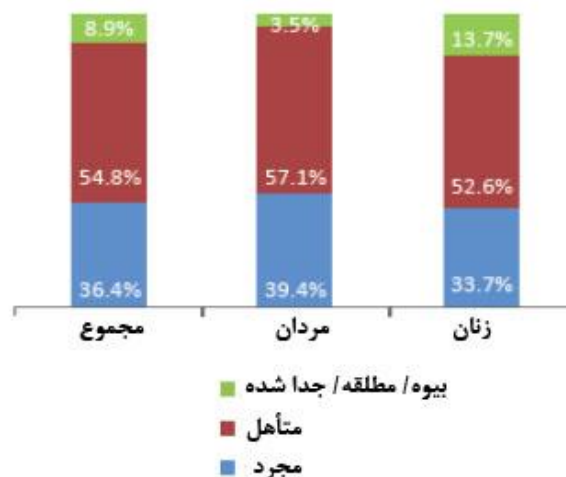
نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

بیش از نیمی از جمعیت شهر صور (۵۶,۱ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که (۳۵,۱ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۳,۶ درصد) بوده که کمتر از میزان ازدواج مردان (۵۹,۱ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد زنان مجرد (۳۳ درصد) کمتر از تعداد مردان مجرد (۳۷,۶ درصد) است. و میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۳,۵ درصد) در مقایسه با مردان که فقط (۳,۲ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

منطقه بعدا:

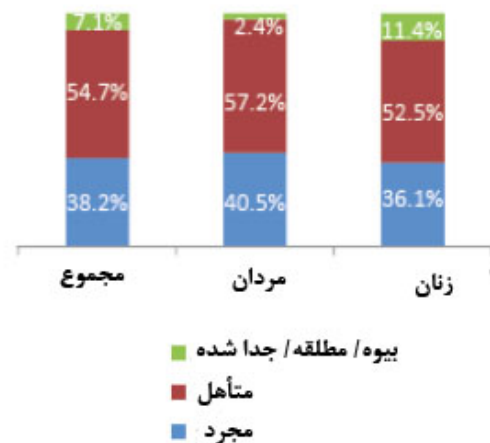
نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

بیش از نیمی از جمعیت شهر بعدا (۵۴,۸ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که (۳۶,۴ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۲,۶ درصد) بوده که کمتر از میزان ازدواج مردان (۵۷,۱ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد زنان مجرد (۳۳,۷ درصد) که کمتر از تعداد مردان مجرد (۳۹,۴ درصد) است. و میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۳,۷ درصد) در مقایسه با مردان که بیش از چهار برابر از میزان مردان که (۳,۵ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

منطقه بعلبک:

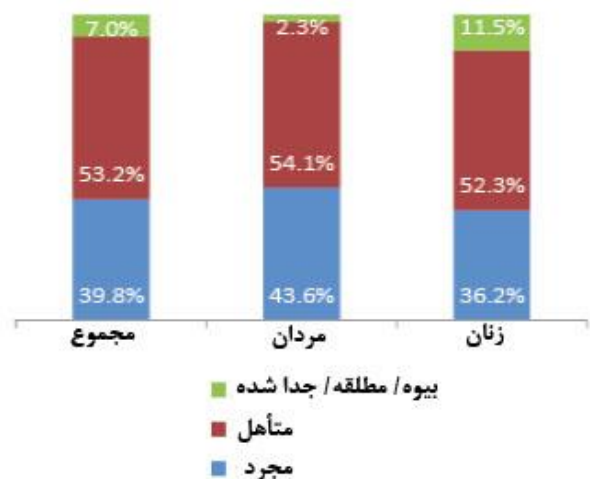
نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

بیش از نیمی از جمعیت شهر بعلبک (۵۴,۷ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که (۳۸,۲ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۲,۵ درصد) بوده که کمتر از میزان ازدواج مردان (۵۷,۲ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد زنان مجرد (۳۶,۱ درصد) که کمتر از تعداد مردان مجرد (۴۰,۵ درصد) است. و میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۱,۴ درصد) بوده و میزان مردان (۲,۴ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

منطقه هرمل:

نمودار شماره ۳: وضعیت تأهل (۱۵ سال به بالا)
بر اساس جنسیت

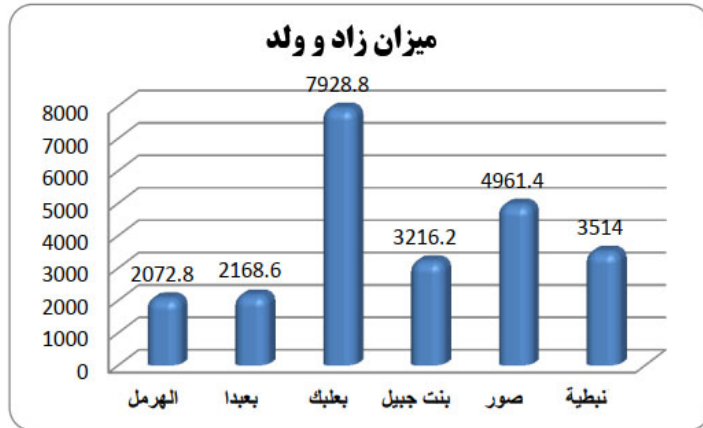
بیش از نیمی از جمعیت شهر هرمل (۵۳,۲ درصد) که ۱۵ سال به بالا عمر داشته اظهار داشتند که در سال: ۲۰۱۸-۲۰۱۹ متأهل بوده‌اند. در حالی که (۳۹,۸ درصد) تا بحال ازدواج نکرده‌اند. و داده‌های به دست آمده نشانگر آن است که میزان ازدواج زنان (۵۲,۳ درصد) بوده که کمی کمتر از میزان ازدواج مردان (۵۴,۱ درصد) می‌باشد. همچنین تعداد زنان مجرد (۳۶,۲ درصد) که کمتر از تعداد مردان مجرد (۴۳,۶ درصد) است. و میزان زنانی که اظهار داشتند بیوه، مطلقه یا جدا شده هستند (۱۱,۵ درصد) بوده که بیش از چهار برابر از میزان مردان که (۲,۳ درصد) می‌باشد. (نمودار شماره ۳).

بخش دوم: جمع‌آوری اطلاعات در مورد تعداد خانواده

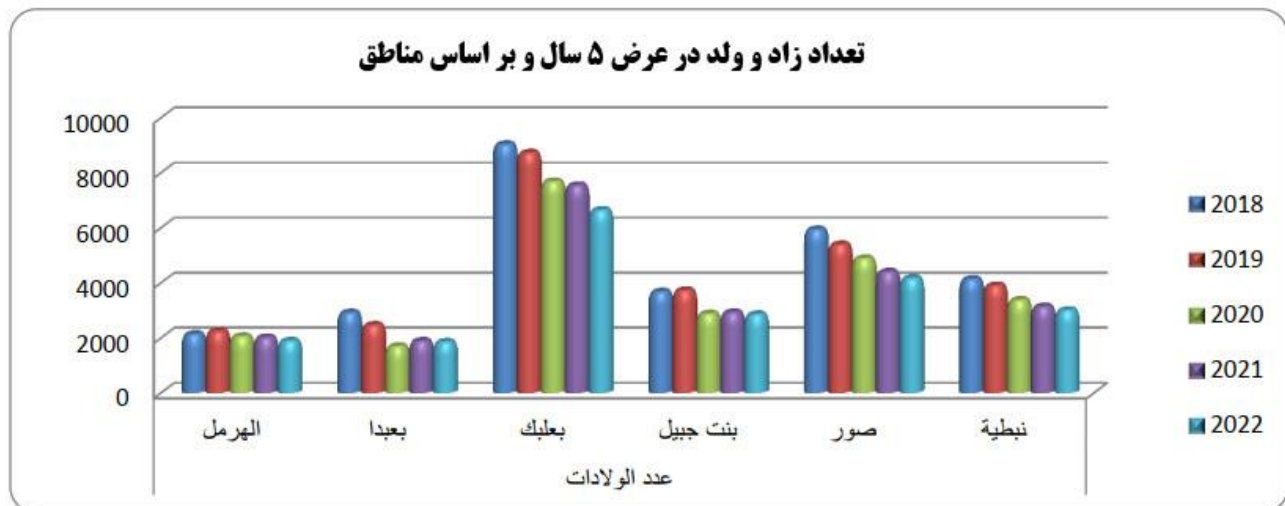
میزان زاد و ولد بر اساس مناطق و در سال‌های: 2018-2022

میزان زاد و ولد از طریق میانگین تولدهای حاصله در مدت زمانی 5 سال محاسبه شده است.

این نمودار مشخص می‌کند که تعداد زاد و ولد در همه مناطق کاهش یافته و با توجه به اینکه در سال 2020 و با شیوع

سویه همه‌گیری کرونا و تعطیلی‌های بهداشت عمومی یک استثنا رخ داد که منجر به کاهش تعداد زاد و ولد شد. ولی پس از آن مرحله بهبود قابل توجهی حاصل نگردید و همچنان کاهش تعداد تولدها ادامه یافت و این نشانه آن است که بحران اقتصادی پیامدهای مهمی بر تصمیم‌گیری خانواده‌ها در فرزندآوری از خود به جای گذاشته است. این وضعیت در مناطق با اکثریت اهل سنت تفاوت چندانی ندارد.

نمودار 3: تعداد زاد و ولد در عرض 5 سال و بر اساس مناطق

میانگین تعداد هر خانواده

میانگین تعداد افراد خانواده در کل لبنان در سال 2022 بالغ بر 4.1 بوده که جدول ذیل نشاندهنده

میزان تعداد آن در مناطق مختلف لبنان می‌باشد.²

- طی سال‌های گذشته، میزان افزایش جمعیت در اثر کاهش زاد و ولد و افزایش تعداد مرگ و میر کاهش یافته است. و در سال‌های: 2009-2021 تعداد تولدها بالغ بر 1.133.708 و تعداد مرگ و میر بالغ بر 330.273 بوده است. یعنی با تفاوتی بالغ بر 803.435. و در بررسی این واقعیت و بر اساس سال‌های مذکور ملاحظه‌های ذیل قابل توجه است.
- در سال‌های 2009-2017 میانگین افزایش سالانه بالغ بر 66.338 نفر بوده است و در سال‌های 2018-2021 به 51.604 نفر به میزان 22.2 در صد کاهش پیدا کرده است.

میانگین تعداد خانواده	منطقه
3.5	بیروت
3.8	جبل لبنان
4.4	شمال لبنان
5.0	عکار
4.4	البقاع
4.6	بعلبک-الهرمل
4.2	لبنان الجنوبي
4.1	النبطه
4.1	لبنان

- کاهش میزان تولدها در سال 2021 در مقایسه با افزایش تعداد فوتی‌ها.
- اگر تعداد لبنانی‌های ثبت نام شده را بالغ بر 5.580.000 نفر به حساب آوریم، در این حال افزایش سالانه از 1.46 الی 0.6 در صد کاهش یافته است.
- در سال‌های 2020-2021، افزایش میزان مرگ و میر بالغ بر 21 در صد بوده که در همین مدت میزان تولدها 8 در صد کاهش یافته است. لازم به ذکر است که میزان تولدها از سال 2019 با کاهش قابل توجهی روبرو بوده است. زیرا افزایش سالانه در سال‌های: 2009-2018، 66.438 تولد بوده که در سال‌های 2019-2021 به تعداد 46.353 کاهش یافته است. یعنی کاهشی با تعداد 20.085 تولد که میزان آن 30.2 در صد می‌باشد.

² منبع: الدولية للمعلومات.

- در سال 2010 میزان افزایش بالغ بر 1.46 درصد بوده و با مرور زمان کاهش زیادی پیدا کرده است. زیرا این کاهش در سال 2017 به 1.1 در صد و در سال 2021 به 0.6 رسید.

بخش سوم: جمع آوری اطلاعات در مورد تعداد خانواده

بخش کانون روابط خانوادگی و فروپاشی خانواده

روابط بین دو همسر:

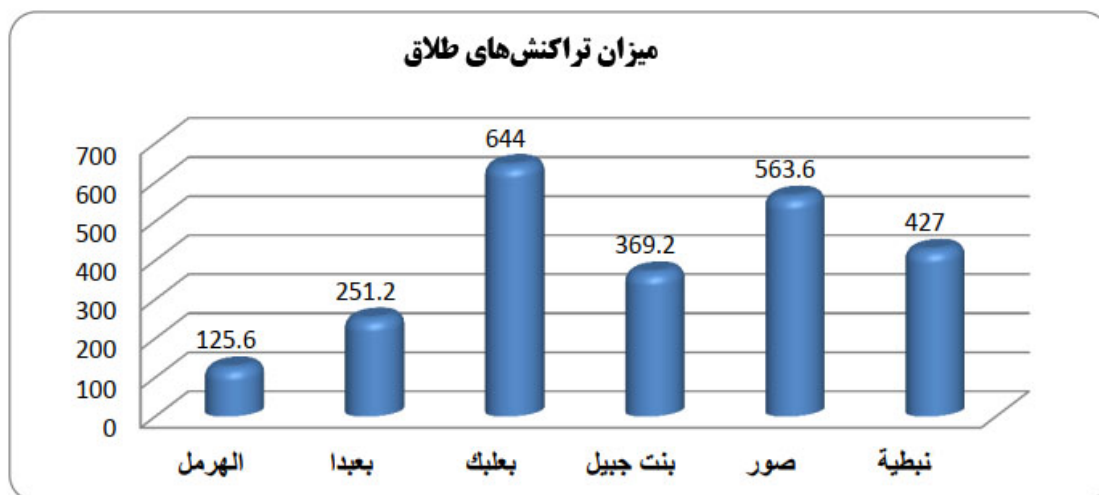
- در خانواده‌هایی که زوجین جوان هستند ملاحظه می‌شود که شوهر در مدیریت امور خانواده تا حد زیادی از ذهنیت سنتی خود فاصله گرفته است.
- با این حال شوهر مسئولیت مالی خانواده را کاملاً جزء وظایف خود دانسته و بعنوان وظیفه‌ای مشترک بین خود و همسرش هرگز نمی‌داند
- و همچنین شوهر به حقوقی که شرع برای مرد قائل بوده است پایبند می‌باشد. مانند تعدد زوجات و غیره.
- زوجین زمان مناسبی را در خانه سپری می‌کنند، اما مشکل در نحوه گذراندن این مدت است.
- فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی یکی از مهمترین سبب مشکلات رو به افزایش خانوادگی محسوب می‌گردد.
- بحران‌های پی در پی که گریبان‌گیر کشور شده است یکی از مهمترین عوامل مؤثر در افزایش اختلافات خانوادگی می‌باشد.
- کمبود مهارت زوجین در رابطه با حل و فصل مشکلات.
- کاهش میزان انعطاف‌پذیری.
- جدایی زوجین و دست به طلاق زدن

نقش تربیتی والدین و رابطه آنان با فرزندان:

- به‌طور کلی رابطه بین فرزندان و والدین مثبت است.
- والدین تاکنون جایگاه بزرگ خود را در بین فرزندان محفوظ نگه داشته‌اند.
- نقش تربیتی والدین در رابطه با فرزندان دچار بحران شده است.
- کمبود مهارت در برخورد والدین با فرزندان.
- کاهش ارزش‌های مربوط به رابطه والدین و فرزندان بویژه ارزش احترام.
- مشکلات گوناگون ناشی از استفاده بیش از حد از اینترنت.

فروپاشی خانواده و تعداد تراکنش‌های طلاق ثبت شده در اداره ثبت احوال کشور:

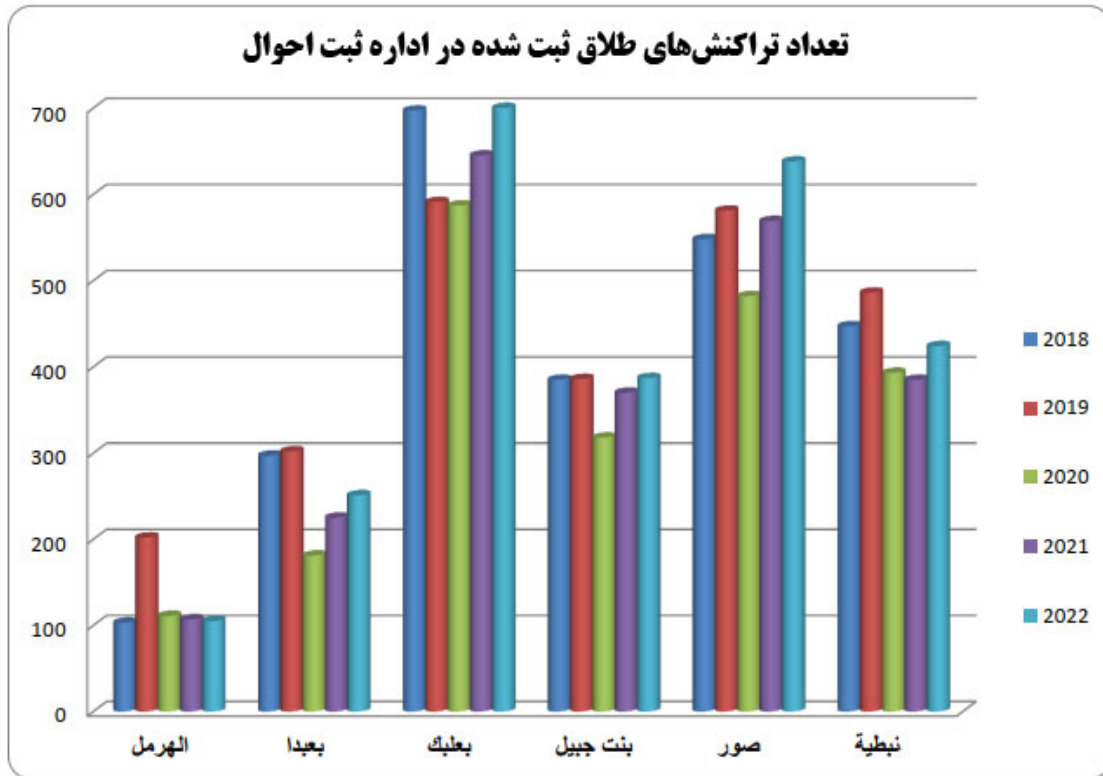
در سال‌های 2018-2022 میانگین تراکنش‌های طلاق ثبت شده در اداره ثبت احوال کشور ویژه هر منطقه بر صورت ذیل بوده است:

نمودار 4: میزان تراکنش‌های طلاق.

1- روند طلاق در مدت 5 سال بر اساس هر منطقه:

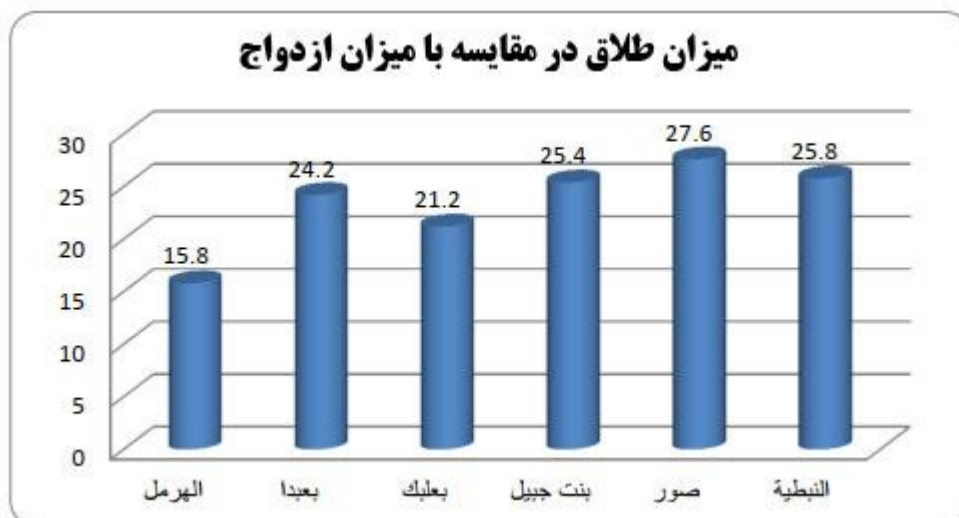
از نمودار ذیل مشخص است که تعداد پرونده‌های طلاق ثبت شده در اداره ثبت احوال در سال 2019 کاملاً افزایشی و سپس در سال 2020 کاهش یافته است که این کاهش مربوط به سویه همه‌گیری کرونا بوده و سپس در سال‌های 2021-2022، افزایش جدیدی پیدا کرده است ولی بیش از افزایش‌های که پیشتر دیده می‌شد، نمی‌باشد. (باستثنای منطقه صور).

نمودار 5: تعداد تراکنش‌های طلاق ثبت شده در اداره ثبت احوال

2- میزان ازدواج در مقابل میزان طلاق:

میزان ازدواج در مقابل میزان طلاق در مدت پنج سال:

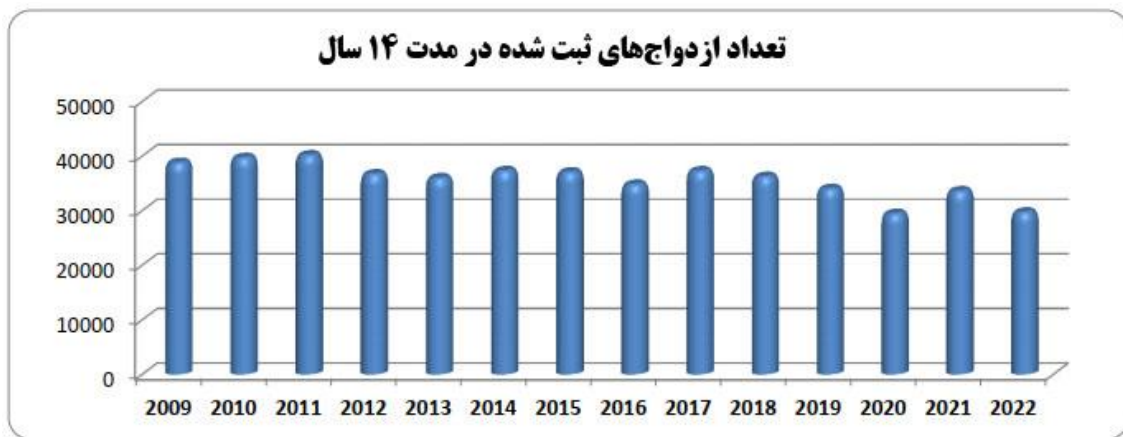

نمودار 6: میزان طلاق در مقایسه با میزان ازدواج

این نمودار نشانده آن است که مقابل ثبت 4 ازدواج یک طلاق نیز ثبت می‌شود که میانگین این میزان نزدیک به 25 درصد می‌رسد (به استثنای منطقه هرمل). این میانگین در 15 سال اخیر هیچ تغییری نداشته است ولی هم‌اکنون با افزایش میزان طلاق و کاهش میزان ازدواج در سال‌های آینده شاهد تغییر بزرگی در میانگین تعداد ازدواج و تعداد طلاق خواهیم بود.

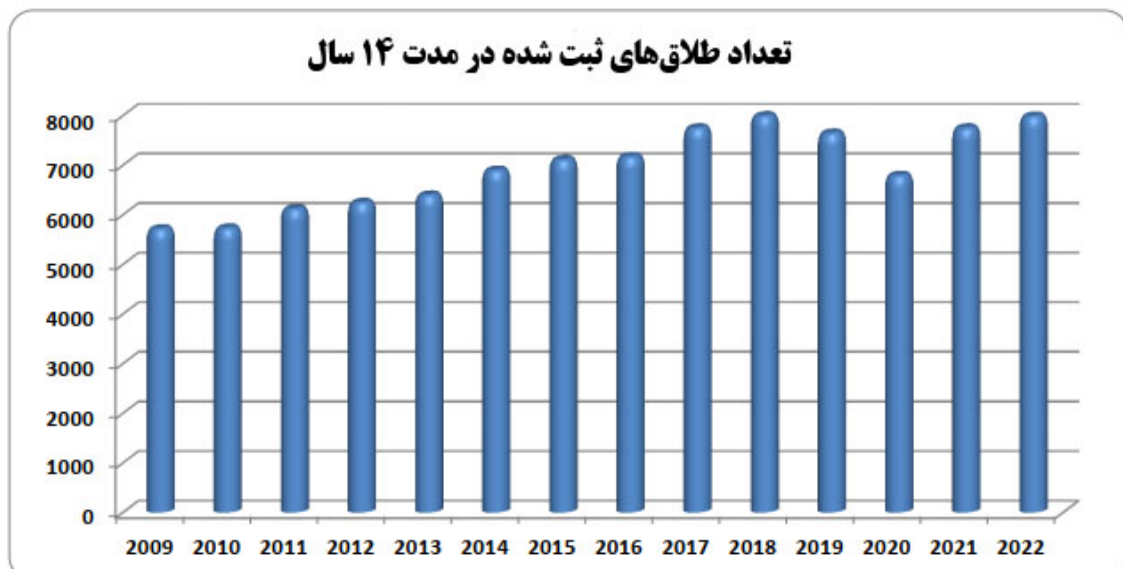
3- روند ازدواج و طلاق در کل لبنان در سال‌های 2009 – 2022:

- روند ازدواج:

نمودار 7: تعداد ازدواج‌های ثبت شده در مدت 14 سال

- روند طلاق:

نمودار 8: تعداد طلاق‌های ثبت شده در مدت 14 سال

لازم به ذکر است که 31 درصد از طلاق‌های صورت گرفته در مناطق شیعه‌نشین می‌باشد (در سال‌های: 2018-2022).

بندهای اساسی:

- خانواده همچنان به عنوان یک نهاد اساسی جایگاه مهم خود را در جامعه حفظ کرده و حضور فعال آن کاملاً آشکار است. ولیکن کاهش میزان ازدواج و افزایش (هر چند کمی) میزان طلاق، و همچنین کاهش میزان تولدها، نهاد خانواده را در قالب یک چالش قرار داده که نیاز به تلاش‌های فراوان در راستای یافتن راه‌حل‌های مناسب و جدی جهت حمایت از این نهاد مهم و اساسی، می‌باشد.
- با پیگیری‌های گوناگون و اجرای تحقیقات مربوطه به این نتیجه دست یافته شد که در نهاد خانواده نمونه‌های درخشانی به ویژه در میان زوجین جوان، قابل مشاهده است.
- در چنین شرایطی که جامعه‌مان با بحران‌های گوناگون و دشمنی‌های متعدد که در صدد از میان بردن کلیه ارزش‌های جامعه می‌باشد؛ قرار دارد، نهاد خانواده توانسته با استفاده از نقاط قوت خود، به‌ویژه پایبندی جامعه به ارزش‌های دینی، شرایط مناسبی برای حفظ وجود خود فراهم نماید.
- لازم است والدین فرزندان خود را با تربیت جنسی آشنا نمایند و با در نظر گرفتن رشد تدریجی و هماهنگ با استعدادها و توانمندی‌های ذهنی، فرزندان خود را با روش صحیح این مسئله آشنا سازند. زیرا جامعه در معرض خطر جدی همجنس‌گرایی و ناهنجاری‌های جنسی قرار گرفته است. و ما در مرکز امان مراجعین محدودی داریم که مبتلا به این معضل شده و خواستار درمان می‌باشند.
- لازم است والدین فرزندان خود را از لحاظ عاطفی و روانی مورد اهمیت و پیگیری فراوانی قرار دهند و همواره از آنان حمایت نمایند زیرا در سایه بحران‌های پی در پی و گوناگونی که جامعه‌ی ما را لرزاند و باعث ایجاد معضلات فراوانی برای همگان بویژه قشر جوان شده است، این امر باعث دگرگونی و در نتیجه ضرر و زیان فراوانی از خود به جای خواهد گذاشت. و ما در مرکز امان شاهد چنین نمونه‌هایی هستیم که قربانی بحران جامعه و ناتوانایی والدین در حمایت از آنان، می‌باشند.